

IP OFFICE

Український національний офіс
інтелектуальної власності та інновацій

РЕЗЮМЕ РІШЕННЯ СУДУ ЄС

У СПРАВІ С-310/17

ВІД 13 ЛИСТОПАДА 2018 РОКУ

(LEVOLA HENHELO BV)

ПИТАННЯ, ЯКІ СТАВИЛИСЯ ЩОДО ТЛУМАЧЕННЯ² ДИРЕКТИВИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 2001/29/ЄС ВІД 22 ТРАВНЯ 2001 РОКУ ПРО ГАРМОНІЗАЦІЮ ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ ПО НАДАННЮ ОХОРОНИ СМАКУ ХАРЧОВОГО ПРОДУКТУ:

(1) (a) Чи перешкоджає законодавство ЄС наданню охорони смаку харчового продукту відповідного до авторського права – як власному інтелектуальному творінню автора –?

Зокрема: (b) Чи виключає охорону авторським правом той факт, що вираз "літературні та художні твори" у статті 2(1) Бернської конвенції, яка є обов'язковою для всіх держав-членів Європейського Союзу, включає "кожну продукцію в літературній, науковій та художній сфері, незалежно від способу або форми її вираження", але що приклади, наведені в цьому положенні, стосуються лише творів, які можуть бути сприйняті зором та/або на слух?

(c) Чи перешкоджає (можлива) нестабільність харчового продукту та/або суб'єктивний характер смакових відчуттів тому, щоб смак харчового продукту охоронявся авторським правом?

(d) Чи перешкоджає система виключних прав та обмежень, що регулюється статтями 2-5 Директиви [2001/29], охороні смаку харчового продукту авторським правом?

(2) Якщо відповідь на питання 1(a) негативна: (a) Які вимоги висуваються до авторсько-правової охорони смаку харчового продукту?

(b) Чи базується авторсько-правова охорона смаку виключно на смаку як такому чи (також) на рецептурі харчового продукту?

(c) Які докази повинна надати сторона, яка в процесі розгляду справи про порушення авторських прав стверджує, що вона створила смак харчового продукту, який охороняється авторським правом? Чи достатньо цій стороні представити суду харчовий продукт, який є предметом розгляду, щоб суд, спробувавши його на смак і запах, міг скласти власну думку про те, чи відповідає смак харчового продукту вимогам щодо захисту авторського права? Або ж заявник повинен (також) надати опис творчого підходу до створення смакової композиції та/або рецептури, на підставі якого смак можна вважати власним інтелектуальним творінням автора?

(d) Яким чином суд під час розгляду справи про порушення повинен визначити, чи відповідає смак харчового продукту відповідача смаку харчового продукту заявника настільки, що це є порушенням авторського права? Чи є визначальним фактором тут те, що загальне враження від двох смаків однакове?

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

"Heksenkaas" або "Heks'nkaas" ("Хексенкаас") - це соус для намазування, що містить вершковий сир та свіжу зелень, який був створений голландським роздрібним продавцем овочів та свіжих продуктів у 2007 році. За угодою, в обмін на винагороду, яка залежить від обороту, який буде досягнутий від продажу "Heksenkaas", розробник продукту передав свої права інтелектуальної власності на нього компанії Levola.

Компанія Levola вважала, що виробництво та продаж продукту "Witte Wievenkaas", виробленого компанією Smilde порушує її авторські права на "смак" "Heksenkaas", і подала позов проти компанії "Smilde" до окружного суду Гелдерланду (Rechtbank Gelderland, Нідерланди).

Заявивши, що, з її точки зору, авторське право на смак стосується "загального враження на відчуття смаку, викликаного споживанням харчового продукту, включаючи відчуття в роті, що сприймається через дотик", Levola звернулась до окружного суду Гельдерланду (Rechtbank Gelderland) з проханням винести рішення (i) про те, що смак продукту Heksenkaas є власним інтелектуальним творінням його виробника, а отже, підлягає охороні авторським правом як твір у розумінні статті 1 Закону про авторське право, і (ii) що смак продукту, виробленого компанією Smilde, є відтворенням цього твору. Вона також просила суд видати наказ про припинення та утримання від порушення авторських прав компанії Smilde, зокрема, щодо виробництва, купівлі, продажу, постачання або іншої торгівлі продуктом, відомим під назвою "Witte Wievenkaas".

Рішенням від 10 червня 2015 року Rechtbank Gelderland (суд округу Гельдерланд) постановив, що немає необхідності виносити рішення щодо того, чи захищається смак "Heksenkaas" авторським правом, враховуючи, що вимоги Лєволи в будь-якому випадку мали бути відхилені, оскільки вона не вказала, які елементи або комбінація елементів смаку "Heksenkaas" надають йому унікальний, оригінальний характер і особисту печатку.

Levola оскаржила це рішення у суді першої інстанції.

Суд першої інстанції вважає, що ключовим питанням у справі, що розглядається, є те, чи може смак харчового продукту охоронятись авторським правом. Він додає, що сторони основного провадження зайняли діаметрально протилежні позиції з цього питання.

РОЗГЛЯД СПРАВИ

Розглядаючи 1 питання Суд зазначив, що смак харчового продукту може охоронятись авторським правом відповідно до Директиви 2001/29, тільки якщо такий смак можна класифікувати як "твір" у розумінні Директиви. У зв'язку з цим, для того, щоб об'єкт можна було класифікувати як "твір" у розумінні Директиви 2001/29, необхідно виконати дві сукупні умови.

По-перше, відповідний об'єкт повинен бути оригінальним у тому сенсі, що він є власним інтелектуальним творінням автора, по-друге, лише те, що є вираженням власної інтелектуальної творчості автора, може бути класифіковано як "твір" у розумінні Директиви 2001/29.

Відповідно, Суд виходить з того, що для того, щоб існував "твір", про який йдеться в Директиві 2001/29, об'єкт, охоронюваний авторським правом, повинен бути виражений у спосіб, який дозволяє його ідентифікувати з достатньою точністю та об'єктивністю, навіть якщо це вираження не обов'язково має постійну форму.

Що стосується смаку харчового продукту, Суд визначив, що він не може бути визначений з точністю та об'єктивністю. На відміну від, наприклад, літературного, живописного, кінематографічного або музичного твору, який є точною і об'єктивною формою вираження, смак харчового продукту буде ідентифікований, в основному, на основі смакових відчуттів і досвіду, які є суб'єктивними і мінливими, оскільки залежать, серед іншого, від факторів, характерних для людини, яка дегустує відповідний продукт, таких як вік, харчові уподобання і звички споживання, а також від навколишнього середовища або контексту, в якому споживається продукт.

Отже, Суд робить висновок, що смак харчового продукту не може бути класифікований як "твір" у розумінні Директиви 2001/29.

Зважаючи на відповідь 1 питання Суд не бачить доцільності розглядати питання 2.

Отже, відповідь на перше питання полягає в тому, що Директиву 2001/29 слід тлумачити як таку, що виключає (i) охорону смаку харчового продукту авторським правом відповідно до цієї директиви та (ii) тлумачення національного законодавства таким чином, щоб воно надавало охорону такого смаку авторським правом.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ:

Проект має на меті поширення інформації про практику Суду ЄС з питань інтелектуальної власності серед зацікавлених фахівців.

Текст перекладу та резюме рішень Суду ЄС з питань інтелектуальної власності розроблено та представлено з інформаційною метою.

Представлена інформація НЕ є офіційною і НЕ рекомендована для використання у експертних дослідженнях.

Переклад та резюме рішень Суду ЄС створені з використанням відкритої інформації, що міститься у інформаційній системі Суду ЄС. (<https://curia.europa.eu>).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОЄКТ:

Серія: *Рішення Суду ЄС з питань інтелектуальної власності: резюме, неофіційний переклад.*

Про що: *про позиції Суду ЄС у сфері інтелектуальної власності.*

Для кого: *для фахівців з питань інтелектуальної власності.*

Мета: *інформування спільноти про практику Суду ЄС з актуальних питань інтелектуальної власності.*

Координатор: *к.ю.н., доцент Любов Майданик.*

Виконавці: *к.ю.н., Галина Андрущенко, Юлія Кравченко.*

Більше резюме Рішень Суду ЄС шукай тут

<https://www.facebook.com/voice.of.creativity>

© УКРНОІВІ, 2023